

Η Εφημερίδα των Συντακτών

[ΑΠΟΨΕΙΣ](#)

[ΕΝΤΥΠΗ ΕΚΔΟΣΗ](#) 29.01.2020, 18:10

Κακοποιώντας την ανώτατη εκπαίδευση

Γ. Π. Τριμπέρης*

Κακοποιώ: βιάζω, ασελγώ

(μεταφορικά) συμπεριφέρομαι χωρίς σεβασμό και με εσφαλμένο τρόπο σε κάτι

Αυτό ακριβώς συμβαίνει σε βάρος της Εκπαίδευσης, χρόνια τώρα. Η επιστολή της υπουργού Παιδείας προς τα «Αξιότιμα Μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας» (6/9/2019) προμήνυε τα μελλούμενα. Και οι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι, όπως ανέχτηκαν -πολλοί υπερθεμάτισαν- την απόλυτη κατάργηση του ασύλου από τη Ν.Δ., όπως αποδέχτηκαν -πολλοί εκμεταλλεύτηκαν- τη διάλυση της τεχνολογικής εκπαίδευσης, που προηγήθηκε από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, καθώς και την επιστημονική τερατογένεση νέων τμημάτων και ΑΕΙ- και όχι μόνο-, έμειναν αδιάφοροι στη διερευνητική των διαθέσεων τους επιστολή της υπουργού Παιδείας.

Η κυβέρνηση, έπειτα από αυτό, εκτιμώντας ότι δεν θα συναντούσε σοβαρές αντιστάσεις, προχώρησε στην ψήφιση του νομοσχεδίου «Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης ...».

Ο υπογράφων στην υπερ-40ετή θητεία του στο Πανεπιστήμιο Αθηνών δεν θυμάται να συνάντησε βουλευτή του Κοινοβουλίου να επισκέπτεται ένα εργαστήριο, ένα αμφιθέατρο, μια φοιτητική εστία. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η υπουργός Παιδείας, η οποία ουδέποτε είχε επαφή με το ελληνικό δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα.

Καθ' όλη τη διάρκεια της συζήτησης στη Βουλή, δεν αναφέρθηκε ποτέ ο όρος «βασική» έρευνα ή «εφαρμοσμένη» έρευνα.

Αναφέρουμε ότι η επιστημονική έρευνα κατηγοριοποιείται ανάλογα με τον επιδιωκόμενο σκοπό ή κίνητρο. «Βασική έρευνα είναι η πειραματική ή θεωρητική εργασία, της οποίας ο πρωταρχικός σκοπός είναι η απόκτηση νέας γνώσης θεμελιωδών φαινομένων και παρατηρήσιμων γεγονότων, χωρίς να αποβλέπει σε καμία συγκεκριμένη εφαρμογή ή χρήση.

Εφαρμοσμένη έρευνα είναι, επίσης, πρωτότυπη έρευνα που διενεργείται με σκοπό την απόκτηση νέας γνώσης» (ΟΟΣΑ). Το κίνητρο της βασικής έρευνας είναι η γνώση ως αυτοσκοπός, ενώ εκείνο της εφαρμοσμένης έρευνας η γνώση για εξυπηρέτηση πρακτικών αναγκών ή επιθυμιών.

Σήμερα, σε μια εποχή πλήρους εμπορευματοποίησης, τα παραπάνω κριτήρια παραμερίζονται και η εμπορευματική αξία, το κέρδος που αποφέρει το παραγόμενο «προϊόν», ακόμα και αν αυτό είναι η διανοητική εργασία, αποτελεί το κύριο κριτήριο για τη χρησιμότητά του, την οικονομική στήριξη και την ενίσχυσή του. Εκείνοι, λοιπόν, που επενδύουν στην περίφημη «αγορά», επιθυμούν να κατευθύνουν τον προσανατολισμό της έρευνας προς όφελός τους, ελέγχοντας όχι μόνο τους ερευνητές, αλλά ακόμα και τους χώρους που η έρευνα αυτή διεξάγεται. Στην κατεύθυνση αυτή έχουν επιδοθεί σε έναν πόλεμο εναντίον της βασικής έρευνας που διεξάγεται από ανεξέλεγκτους από αυτούς ερευνητές, σε δημόσια ερευνητικά κέντρα ή και πανεπιστήμια.

Αυτός είναι και ο πολιτικός στόχος της Ν.Δ. και των πολιτικών συμμάχων της. Η χωρίς σεβασμό του επιστημονικού και κοινωνικού ρόλου του δημόσιου πανεπιστημίου και των λειτουργών του, βίαιη αναπροσαρμογή του προσανατολισμού του σε μια αγοραία εμπορευματική κατεύθυνση, όπου το γνωσιακό ή ερευνητικό προϊόν της πανεπιστημιακής λειτουργίας θα αξιολογείται και θα αποτιμάται στο πλαίσιο του ανταγωνισμού της «αγοράς» και του προσδοκώμενου κέρδους των επενδυτών.

Και όποιος πανεπιστημιακός δεν προσαρμόζεται, θα τιμωρείται, είτε με περικοπή της ήδη λιγοστής κρατικής χρηματοδότησης είτε με στασιμότητα στην ακαδημαϊκή του εξέλιξη.

Και το πανεπιστήμιο θα λειτουργεί «αυτοδιοίκητο» υπό την «Εθνική Αρχή Ανωτάτης Εκπαίδευσης», όπου ο πρόεδρος διορίζεται από τον υπουργό Παιδείας και αυτός ουσιαστικά διορίζει όλα τα υπόλοιπα μέλη σε ένα σχήμα απόλυτα ελεγχόμενο από την κυβέρνηση, με δικαιώματα «ζωής και θανάτου» στο ελληνικό δημόσιο πανεπιστήμιο.

Παράλληλα, η κυβέρνηση λόγω της αδυναμίας της να καταργήσει το άρθρο 16 του Συντάγματος επιχειρεί, μέσω της αναγνώρισης των «πτυχίων» των ιδιωτικών «κολεγίων», να επιτρέψει την άνευ όρων καθολική εκμετάλλευση του χώρου της μεταλυκειακής εκπαίδευσης από τους επιχειρηματικούς ομίλους.

Η «Εφημερίδα των Συντακτών», με την επιστολή της προέδρου του ΔΟΑΤΑΠ, αποκάλυψε τις μεθόδους συγκάλυψης, εξαπάτησης και παραπλάνησης που χρησιμοποιεί η κυβέρνηση.

Απέναντι σε αυτά, οι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι νομίζουν ότι μπορούν να καθορίσουν τη στάση τους έναντι της επιβολής της νεοφιλελεύθερης πολιτικής α λα καρτ. Ναι στην κατάργηση του ασύλου, ας δεχθούμε τα ΤΕΙ (βλ. Εύριπος στο ΕΚΠΑ), ας δημιουργήσουμε κάποιες εταιρείες μέσα στα ΑΕΙ (βλ. Αρχιμήδης στο ΕΚΠΑ, όπου ο καλός ερευνητής γίνεται καλός μάνατζερ), ας κάνουμε από το πουθενά, χωρίς κριτήρια και μέτρο, Κέντρα Αριστείας, αλλά ας πούμε όχι στην περικοπή της χρηματοδότησης του 20% μετά από αξιολόγηση με κυβερνητικούς όρους, ας πούμε όχι στην αναγνώριση των τίτλων των «κολεγίων» (βλ. ΕΜΠ, Φιλοσοφική κ.λπ.).

Αγαπητοί συνάδελφοι, η επιστημονική, η ακαδημαϊκή, καθώς και η κοινωνική μας ευθύνη δεν μπορεί να εκφράζεται α λα καρτ. Η κακοποίηση, όχι μόνο της δημόσιας ανώτατης εκπαίδευσης, αλλά και των άλλων βαθμίδων της εκπαίδευσης και των λειτουργιών της, θα συνεχιστεί, θα γίνει ανεξέλεγκτη και θα σας συμπαρασύρει, αν τώρα δεν αντισταθούμε στην εφαρμογή του συνόλου αυτής της πολιτικής, μαζί με τους φοιτητές μας και την ελληνική κοινωνία, που αγωνιά για το μέλλον των παιδιών της.

Για να αποτρέψουμε το άθλιο μέλλον που μας επιφυλάσσουν και που, παρά τις ανοχές μας, δεν μας αξίζει.

** ομότιμος καθηγητής Τμ. Φυσικής ΕΚΠΑ*

TAGS

- [ΑΕΙ](#)
- [πανεπιστήμιο](#)